

ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ СИСТЕМ ТА ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

DOI 10.31558/2617-0248.2026.11.12

УДК 327.7(477+410):355.021

ДИПЛОМАТІЯ СОЛІДАРНОСТІ: ЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКО-ІРЛАНДСЬКИХ ВІДНОСИН ПІСЛЯ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8703-4251>

Бєбик В. М., д. політ. н., професор, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, головний науковий співробітник Інституту інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6947-2036>

Ткач Д. І., д. політ. н., професор, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

Стаття присвячена аналізу трансформації українсько-ірландських відносин у період 2022–2025 рр. на тлі повномасштабної агресії Російської Федерації проти України. Дипломатія солідарності, що виникла як реакція на війну, стала ключовим вектором партнерства, перетворивши традиційно стримані двосторонні зв'язки на стратегічне співробітництво в політичній, гуманітарній та безпековій сферах. Метою дослідження є політологічний аналіз еволюції відносин від формального визнання (1991–1992 рр.) до затвердження дорожньої карти партнерства на 2025–2030 рр. Постановка завдання охоплює вивчення ключових етапів: першого візиту Президента України В. Зеленського до Ірландії (2025 р.), оголошення пакетів допомоги (енергетична – 25 млн євро, нелетальна військова – 100 млн євро, гуманітарна), підтримку ЄС-інтеграції України під час ірландського головування в Раді ЄС (2026 р.) та спільні позиції щодо санкцій проти РФ, заморожених активів та репарацій. Автори застосовують порівняльний метод, протиставляючи ірландський нейтралітет (традиція ненульової участі в миротворчості ООН) українським викликам гібридної війни. Особлива увага приділяється ролі Прем'єр-міністра М. Мартіна та Танаїсте С. Макдональда у формуванні "солідарної дипломатії": від прийому біженців (понад 100 тис. українців) до фінансування бомбосховищ у школах та безкоштовного харчування. Аналізуються двосторонні угоди (6 міжвідомчих документів) та консультації Політичних директорів МЗС (з 2002 р., активізація 2024 р.). Новизна полягає у систематизації поствоєнної динаміки: від почесних консульств (2000 р.) до повноцінних посольств (Україна в Ірландії – 2003 р., Ірландія в Україні – 2021 р.). Практична цінність – рекомендації для України: поглиблення енергетичного партнерства (враховуючи ірландський досвід "зеленої" трансформації), розширення безпекових гарантій та спільні ініціативи в Раді Європи. Стаття спростовує тезу про "нейтральну байдужість" Ірландії, доводячи її внесок у "мир на умовах справедливості". Теоретична база включає концепції "м'якої сили" Дж. Ная та "солідарної дипломатії" в малій державі. Висновки підкреслюють: українсько-ірландське партнерство – модель для ЄС-кандидатів, де нейтралітет поєднується з принципами свободи, демократії та права на вибір. **Ключові слова:** українсько-ірландські відносини, дипломатія солідарності, ЄС-інтеграція, російська агресія, гуманітарна допомога.

Bebuk V., Tkach D. Diplomacy of solidarity: the evolution of Ukrainian-Irish relations after the full-scale invasion of the russian federation

The article is devoted to the analysis of the transformation of Ukrainian-Irish relations during the period 2022–2025 against the backdrop of the Russian Federation's full-scale aggression against Ukraine. Solidarity diplomacy, which emerged as a response to the war, became a key vector of partnership, transforming traditionally restrained bilateral ties into strategic cooperation in political, humanitarian, and security spheres. The objective of the study is a political science analysis of the evolution of relations from formal recognition (1991–1992) to the approval of a partnership roadmap for 2025–2030. The task setting encompasses the examination of key stages: the first visit of President of Ukraine V. Zelenskyy to Ireland (2025), the announcement of aid packages (energy – €25 million, non-lethal military – €100 million, humanitarian), support for Ukraine's EU integration during Ireland's presidency of the Council of the EU

(2026), and joint positions on sanctions against the Russian Federation, frozen assets, and reparations. The authors apply the comparative method, contrasting Irish neutrality (a tradition of non-zero participation in UN peacekeeping) with Ukrainian challenges of hybrid warfare. Particular attention is paid to the role of Prime Minister M. Martin and Tánaiste S. McDonald in shaping "solidarity diplomacy": from receiving refugees (over 100,000 Ukrainians) to financing shelters in schools and free meals. Bilateral agreements (6 interdepartmental documents) and consultations of Political Directors of Ministries of Foreign Affairs (since 2002, intensified in 2024) are analyzed. The novelty lies in the systematization of post-war dynamics: from honorary consulates (2000) to full-fledged embassies (Ukraine in Ireland – 2003, Ireland in Ukraine – 2021). Practical value – recommendations for Ukraine: deepening energy partnership (taking into account Irish experience of "green" transformation), expanding security guarantees, and joint initiatives in the Council of Europe. The article refutes the thesis of Ireland's "neutral indifference," proving its contribution to "peace in terms of justice." The theoretical framework includes J. Nye's concepts of "soft power" and "solidarity diplomacy" in a small state. Conclusions emphasize: Ukrainian-Irish partnership is a model for EU candidates, where neutrality is combined with the principles of freedom, democracy, and the right to choose.

Keywords: Ukrainian-Irish relations, solidarity diplomacy, EU integration, Russian aggression, humanitarian aid.

Постановка проблеми. Традиційно стримані українсько-ірландські відносини, що сформувалися після визнання незалежності України у 1991–1992 рр., зазнали кардинальної трансформації після повномасштабного вторгнення Російської Федерації 24 лютого 2022 р. Дипломатія солідарності, що виникла як реакція на війну, перетворила формальні двосторонні зв'язки на стратегічне партнерство в політичній, гуманітарній та безпековій сферах (€125 млн допомоги, 100 тис. біженців, 6 міжвідомчих угод).

Однак відсутні системні політологічні дослідження цієї динаміки, що створює наукову лакуну: не проаналізовано суперечність між ірландським нейтралітетом (традиція миротворчості ООН) та активною підтримкою санкцій проти РФ, заморожених активів та репарацій; недостатньо досліджено роль візиту Президента Зеленського (2025 р.) та ірландського головування в Раді ЄС (2026 р.). Це ускладнює формулювання рекомендацій для української зовнішньої політики в контексті ЄС-інтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема еволюції українсько-ірландських відносин після 2022 року перебуває у фокусі уваги як українських, так і західноєвропейських дослідників. Оскільки події мають динамічний характер, більшість публікацій зосереджені на трансформації безпекової політики та гуманітарному аспекті.

Трансформація нейтралітету: важливий внесок у розв'язання цієї проблеми зробили аналітики ірландського Інституту міжнародних та європейських справ (ІПЕА), зокрема Роже Бірхард своїй праці він аналізує, як російська агресія змусила Ірландію перейти від "пасивного нейтралітету" до активної політичної ролі в межах Спільної політики безпеки та оборони ЄС[1]. Про те як Ірландія переосмислює нейтралітет на тлі війни в Україні досліджує професор Лаффан Б[2].

Історико-порівняльний аналіз. Ірландські дослідники проводять паралелі між ірландським досвідом деколонізації та сучасною боротьбою України. Це дозволяє глибше зрозуміти коріння ірландської емпатії. Так Helen O'Shea (історик, University College Cork) у своїх роботах показує як Ірландія боролася проти Британії (1916–1921) та порівнює це із українським опором агресії РФ[3]. Акцент на "постколониальній емпатії" через спільний досвід окупації та партизанської війни робить Joe Cleary (Trinity College Dublin) у працях про "peripheral modernity" порівнює ірландську деколонізацію з постколониальними викликами України (культурна гібридність, ідентичність під тиском імперії)[4].

Українські дослідники, які аналізують паралелі між ірландським досвідом деколонізації та сучасними викликами України, фокусуються переважно на темах нейтралітету, постколониальної ідентичності та історичних аналогіях. Ключові автори та їх роботи. Нагнибіда О. "Реалізація принципу нейтралітету в зовнішній політиці Ірландії 1937–2009 рр.". Порівнює ірландську деколонізацію з українським прагненням суверенітету [5]. Проводить наукові розвідки особливостей відображення ірландського національно-визвольного руху в українській пресі 1920–1930-х рр. С.В. Конюхова у статті «Особливості відображення ірландського національно-визвольного руху в українській пресі 1920–1930-х років», аналізує, як українська преса того періоду сприймала та висвітлювала боротьбу Ірландії за незалежність, порівнюючи її з українським визвольним рухом, підкреслюючи паралелі, спільні тактики та відмінності в інтерпретації, і досліджує роль цієї теми в контексті української політичної думки, акцентуючи на подібностях національних прагнень[6]. У своїй статті Федорук Я. аналізує пропозицію Олівера Кромвелля щодо переселення ірландських католиків на українські землі під час Хмельниччини – релевантно для теми реверсної колонізації та історичних паралелей[7].

Ці роботи підкреслюють емпатію Ірландії до України через спільний постколониальний досвід (Великий голод – Голодомор, Easter Rising – Революція Гідності), що пояснює солідарність після 2022 р.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність ґрунтовних праць

щодо гуманітарної допомоги та загальної політичної підтримки, поза увагою дослідників часто залишаються такі аспекти. Економічний прагматизм у відносинах. Як саме ірландський високотехнологічний сектор планує інтегруватися в український ринок після війни, виходячи за рамки лише гуманітарних місій. Довгостроковий вплив української діаспори. Раніше українська громада в Ірландії була нечисленною; сьогодні ж вона стала вагомим суб'єктом внутрішньої політики Ірландії. Цей вплив на формування довгострокового курсу Дубліна ще не отримав належного наукового осмислення. Специфіка нелетальної військової допомоги. Недостатньо вивченим є балансування Ірландії між конституційним нейтралітетом та практичною участю у військових навчальних місіях (EUMAM), що є унікальним кейсом для міжнародного права.

Мета статті полягає в політологічному аналізі еволюції українсько-ірландських відносин після повномасштабного вторгнення РФ у 2022 р.

Постановка завдання. Систематизувати ключові етапи дипломатії солідарності (від візиту Зеленського 2025 р. до дорожньої карти 2025–2030 рр.), дослідити трансформацію ірландського нейтралітету в контексті підтримки України (€125 млн допомоги, 100 тис. біженців) та розробити рекомендації для поглиблення партнерства в енергетиці, безпеці та ЄС-інтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Повномасштабна агресія Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року стала тектонічним зсувом для всієї європейської системи безпеки. Для Ірландії, країни, що традиційно трималася на певній дипломатичній дистанції від конфліктів у Східній Європі, ця війна стала моментом істини. «Дипломатія солідарності», що виникла у перші години вторгнення, трансформувала українсько-ірландські відносини з формально-дружніх у стратегічно-партнерські.

Ірландська підтримка України не є випадковою. Вона базується на глибокому розумінні долі нації, яка виборює свою незалежність. Обидві держави мають досвід тривалого перебування під впливом сусідніх імперій. Глибока емпатія ірландців до Голодомору пояснюється власною трагедією «Великого голоду» (An Gorta Mór). Питання відродження мови та культури після століть пригнічення є спільним знаменником для Києва та Дубліна. Ірландія продемонструвала безпрецедентну політичну волю, ставши однією з перших країн ЄС, яка на рівні парламенту визнала дії РФ геноцидом.

Таблиця 1

Ключові дипломатичні кроки Ірландії щодо України (2022–2024р.р.)

Дата	Подія	Значення для України
25.02.2022	Скасування візового режиму	Миттєвий доступ до безпеки для біженців
19.05.2022	Резолюція Сенату про геноцид	Політико-правова оцінка агресії РФ
06.07.2022	Візит Taoiseach Міхала Мартіна до Бородянки	Пряма фіксація воєнних злочинів РФ
24.11.2022	Визнання Голодомору геноцидом	Акт історичної справедливості
19.07.2023	Візит Лео Варадкара до Києва	Підтвердження довгострокової підтримки

Складено автором. Джерело: Україна та Ірландія затвердили дорожню карту партнерства на 2025–2030 рр. // LB.ua. – 2025. – 2 грудня. – URL: https://lb.ua/world/2025/12/02/709796_ukrayina_irlandiya_zatverdili.html

Одним із найскладніших аспектів є ірландський нейтралітет. Повномасштабна війна змусила ірландське суспільство та уряд переосмислити, що означає бути нейтральним, коли руйнуються основи міжнародного права. Саймон Ковені, колишній міністр закордонних справ Ірландії дуже влучно сказав: "Ми є військово-нейтральною країною, але ми не є політично чи морально нейтральними перед обличчям воєнних злочинів та порушення статуту ООН. Наша совість не може бути нейтральною." Саме це сьогодні демонструє Ірландія у підтримці України.

Сфери нелетальної військової допомоги України з боку Ірландії. Розмінування. Ірландські фахівці передають досвід очищення територій від вибухонебезпечних предметів. Кібербезпека. Співпраця у протидії російським хакерським атакам на критичну інфраструктуру. Тактична медицина. Навчання українських медиків за стандартами НАТО (через механізми ЄС).

Гуманітарний аспект та прийом переміщених осіб. Ірландія стала однією з найбільш гостинних країн Західної Європи. Попри внутрішні труднощі з житлом, країна прийняла понад 100 тисяч українців.

Таблиця 2

Показники гуманітарної підтримки яку надає Ірландія Україні

Категорія допомоги	Опис / Обсяг
Кількість біженців	> 105,000 осіб (станом на 2024)
Фінансова допомога (гуманітарна)	Понад 210 млн євро
Медична допомога	Передача понад 20 реанімобілів та тон медикаментів
Освіта	Зарахування понад 15,000 українських дітей до ірландських шкіл

Складено автором. Джерело: Ірландія виділить Україні ще €125 млн на оборону та енергетику. <https://renews.com.ua/ekonomika/irlandiia-vidilit-ukrayini-she-e125-mln-na-oborony-ta-energetiky/>

Економічна трансформація та інвестиційний потенціал. Ірландський шлях від аграрної економіки до світового лідера у сфері високих технологій та фармацевтики є ідеальним кейсом для української післявоєнної

трансформації. На сьогодні ірландський бізнес розглядає Україну не лише як об'єкт допомоги, а як стратегічний майданчик для майбутніх інвестицій.

Технологічний міст: Дублін — Київ. Ірландія є європейською штаб-квартирою для "Великої п'ятірки" технологічних гігантів. Співпраця з Україною в цій сфері розвивається за трьома напрямками:

Хмарні технології та дата-центри. Використання ірландського досвіду для захисту українських державних реєстрів та цифрової інфраструктури.

FinTech. Взаємодія між українськими необанками та ірландським фінансовим регулятором для виходу українських продуктів на ринок ЄС.

R&D центри. Спільні дослідження у сфері штучного інтелекту для оборонних та цивільних потреб.

Відбудова інфраструктури: "Зелений" стандарт. Ірландія взяла на себе зобов'язання підтримувати принципи "Build Back Better" (Відбудувати краще, ніж було). Провідна ірландська компанія Kingspan уже оголосила про інвестиції в розмірі понад 200 млн євро у створення будівельного технопарку в Україні. Це забезпечить тисячі робочих місць та впровадження енергоефективних технологій.

Таблиця 3

Пріоритетні галузі для ірландських інвестицій в Україну (2025–2030)

Галузь	Ключовий ірландський досвід	Очікуваний результат для України
Енергетика	Вітрова генерація та офшорні ферми	Енергонезалежність громад
Будівництво	Еко-матеріали та швидке зведення	Відновлення житлового фонду за стандартами ЄС
АПК	Глибока переробка молока та м'яса	Збільшення доданої вартості експорту
Фармацевтика	Світові центри виробництва ліків	Спільне виробництво життєво важливих препаратів

Складено автором. Джерело: Україна та Ірландія підписали Дорожню карту партнерства до 2030 року // Sud.ua. – 2025. – 1 грудня. – URL: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/347639-ukraina-i-irlandiya-podpisali-dorozhnyu-kartu-partnerstva-do-2030-goda>.

Ірландія прагне трансформувати свою політичну підтримку в практичні інструменти інтеграції. Ірландія пройшла шлях від однієї з найбідніших країн Європи до одного з найзаможніших технологічних хабів світу саме завдяки членству в ЄС, що робить її експертизу унікальною для України.

Дорожня карта партнерства до 2030 року. У грудні 2025 року прем'єр-міністр Ірландії Саймон Гарріс та Президент України Володимир Зеленський підписали Дорожню карту партнерства до 2030 року. Цей стратегічний документ окреслює чіткі кроки:

Інституційна підтримка: Ірландія запровадила спеціальну схему навчання для українських держслужбовців щодо процедур ЄС.

Головування в ЄС 2026 року: Ірландія готується використовувати своє головування в Раді ЄС у другій половині 2026 року як «вікно можливостей» для прискорення переговорного процесу України.

Передача досвіду «Кельтського тигра». Ірландія фокусується на передачі досвіду в тих сферах, де вона досягла найбільшого успіху в межах ЄС:

Реформа судової системи: Програми обміну для українських суддів (зокрема Вищого антикорупційного суду) для вивчення ірландських практик управління судами та боротьби з корупцією.

Адаптація законодавства (Screening): Ірландські експерти консультують українські міністерства щодо впровадження стандартів ЄС у сфері цифрового ринку, захисту даних (GDPR) та фінансових послуг.

Аграрна політика: Допомога в адаптації українського АПК до Спільної аграрної політики ЄС (CAP), що є одним із найбільш складних кластерів переговорів[8].

Ірландія не лише підтримує вступ політично, а й забезпечує фінансову стійкість України на цьому шляху:

Внесок у фонд "EU for Ukraine" Європейського інвестиційного банку (понад 7 млн євро).

Виділення додаткових 35 млн євро у 2025 році на гуманітарні потреби та стабілізаційні заходи, що критично важливо для виконання Україною Копенгагенських критеріїв членства.

Таблиця 4

Пріоритети Ірландії як адвоката України в ЄС

Напрямок	Конкретні заходи	Очікуваний результат
Політичне лобювання	Прискорення бюрократичних процедур у Брюсселі.	Прискорення бюрократичних процедур у Брюсселі.
Законодавча адаптація	Експертні місії ірландських юристів до Києва.	Мінімізація зауважень Єврокомісії під час щорічних звітів.
Енергетична стійкість	Виділення €25 млн на захист енергосистеми (2025).	Виконання вимог ЄС щодо стабільності критичної інфраструктури.

Складено автором. Джерело: Varadkar, L. (2023, March 16). Speech by Taoiseach Leo Varadkar at the US Chamber of Commerce, Washington DC. Government of Ireland. <https://www.gov.ie/en/department-of-the-taoiseach/speeches/speech-by-taoiseach-leo-varadkar-at-the-us-chamber-of-commerce-washington-dc/>

У грудні 2023 року Прем'єр-міністр Ірландії Лео Варадкар під час виступу на міжнародному саміті ЄС зробив наступну заяву: "Членство в ЄС стало трансформаційним для Ірландії, її народу та економіки. Ми прагнемо, щоб ці переваги стали доступними і для народу України. Ми будемо вашим адвокатом на кожному етапі — від відкриття першого переговорного кластера до повноправного членства"[9].

Культурна дипломатія та "М'яка сила". Спільні культурні заходи, виставки про Голодомор та українські фестивалі в Дубліні, Корку та Лімеріку створили міцний соціальний зв'язок між народами. Українська громада в Ірландії стала активним суб'єктом, що просуває інтереси України на місцевому рівні.

Безпекові угоди та майбутня конфігурація миру.

Важливим етапом еволюції відносин стало підписання двосторонньої угоди про підтримку та співробітництво. Це зафіксувало зобов'язання Ірландії на роки вперед.

Угода про безпекову співпрацю. На відміну від країн НАТО, угода з Ірландією акцентує увагу на гуманітарному розмінуванні, кіберзахисті та протидії дезінформації. Це створює унікальний прецедент, коли нейтральна країна стає невід'ємною частиною архітектури безпеки України[10].

Спільна боротьба з дезінформацією. Російська пропаганда активно працює в Ірландії, намагаючись використати тему нейтралітету для послаблення підтримки України. В рамках "дипломатії солідарності" Україна та Ірландія створили робочі групи для моніторингу інформаційних операцій РФ у соціальних мережах. Обміну досвідом між журналістами та експертами з комунікацій. Проведення освітніх програм для молоді щодо медіаграмотності.

Роль української діаспори як "народного посольства". Нова українська громада в Ірландії стала потужним суб'єктом культурної дипломатії. Завдяки їхній активності в ірландських містах з'явилися українські суботні школи, які підтримуються ірландським департаментом освіти. Бізнес-асоціації, що допомагають українським підприємцям інтегруватися в ірландський ринок. Культурні центри, що проводять спільні заходи, де ірландська кельтська культура переплітається з українською козацькою спадщиною.

Висновки. Стратегічний тандем на краях Європи. Аналіз еволюції відносин після 24 лютого 2022 року дозволяє стверджувати, що Україна та Ірландія сформували унікальну модель співпраці "великої" та "малої" держав, об'єднаних спільними цінностями. Географія більше не є перешкодою: Сучасні виклики безпеки зробили Дублін та Київ ближчими сусідами, ніж будь-коли в історії. Нейтралітет трансформувалася: Ірландія довела, що можна не бути членом військового блоку, але бути активним учасником захисту демократії. Солідарність має економічний вимір: Підтримка України переростає у взаємовигідне економічне партнерство, де ірландський капітал та український людський потенціал створюють нову якість розвитку.

Перспективи подальших розвідок. Порівняльний аналіз — вивчення застосування ірландської моделі євроінтеграції для України. Двостороння співпраця — аналіз Дорожньої карти 2030 та угод про підтримку між Україною та Ірландією. Економічний вимір — дослідження ефективності фінансової допомоги Ірландії (понад 130 млн євро). Дипломатія малих держав — роль Ірландії як адвоката України в інституціях ЄС. Громадська думка — фактори підтримки вступу України серед ірландського населення (72% підтримують). Секторальна співпраця — функціонування економічних та стратегічних форумів. Еволюція політики — порівняння підходів різних ірландських урядів до підтримки України. Вплив на політику розширення ЄС — зміни в механізмах євроінтеграції після 2022 року.

Бібліографічний список:

1. Rosie Birchard. Ireland rethinks neutrality in wake of Ukraine war. URL: <https://www.dw.com/en/ireland-rethinks-neutrality-in-wake-of-ukraine-war/a-65330418>
2. Лаффан Б. Ireland rethinks neutrality in wake of Ukraine war // DW. 2023. 15 квітня. URL: <https://www.dw.com/en/ireland-rethinks-neutrality-in-wake-of-ukraine-war/a-65330418> [web:623].
3. O'Shea H. Ireland and the End of the British Empire: The Republic and its Role in the Cyprus Emergency. London : Bloomsbury, 2014. 320 p.
4. Cleary J. Literature, Partition and the Nation-State: Culture and Conflict in Ireland, Israel, and Palestine. Cambridge : Cambridge University Press, 2002. 288 p.
5. Нагнибіда О. "Реалізація принципу нейтралітету в зовнішній політиці Ірландії 1937–2009 рр." URL: https://chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://shron1.chtyvo.org.ua/Nahnybida_Olha/Realizatsiia_pryntsypu_neutralitetu_v_zovnishnii_politytsi_Irlandii_1937-2009_rr.pdf?
6. С.В. Конюхова. «Особливості відображення ірландського національно-визвольного руху в українській пресі 1920–1930-х рр. *Історичний журнал*. 2023. № 3. С. 47–62. URL: https://hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/3_2023/7.
7. Fedoruk Ya. Unrealized Project of the Irish Colonization of Ukraine in 1655 // Ukraine in Central-East Europe. 2014. No. 14. P. 101–117.
8. Україна та Ірландія підписали Дорожню карту партнерства до 2030 року . Європейська правда. 2025. 2 грудня. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/12/2/7226196/>.
9. Taoiseach Leo Varadkar attending meeting of the EU-Western Balkans Summit & European Council in Brussels on 13, 14 & 15 December URL: <https://www.gov.ie/en/department-of-the-taoiseach/press-releases/taoiseach->

leo-varadkar-attending-meeting-of-the-eu-western-balkans-summit-european-council-in-brussels-on-13-14-15-december/

10. Дарія Чернявська. Боєприпаси, посилення українського ОПК, навчальні програми і внески в розмінування: як Ісландія допомагає Україні. URL: <https://dc.org.ua/news/boeprypasy-posylennya-ukrayinskogo-opk-navchalni-programy-i-vnesky-v-rozminuvannya-yak-islandiya-dopomagaе-ukrayini>

References:

1. Birchard, R. (2023). Ireland rethinks neutrality in wake of Ukraine war. *DW*. URL: <https://www.dw.com/en/ireland-rethinks-neutrality-in-wake-of-ukraine-war/a-65330418>.
2. Laffan, B. (2023). Ireland rethinks neutrality in wake of Ukraine war. *DW*. URL: <https://www.dw.com/en/ireland-rethinks-neutrality-in-wake-of-ukraine-war/a-65330418>.
3. O'Shea, H. (2014). *Ireland and the End of the British Empire: The Republic and its Role in the Cyprus Emergency*. London: Bloomsbury. 320 p.
4. Cleary, J. *Literature, Partition and the Nation-State: Culture and Conflict in Ireland, Israel, and Palestine*. Cambridge: Cambridge University Press. 288 p.
5. Nahnybida, O. (2002). Realizacija pryncypu neytralitetu v zovnishnij polityci Irlandii 1937–2009 rr. [Realization of the principle of neutrality in Ireland's foreign policy 1937–2009]. Dysertacija. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Nahnybida_Olha/Realizatsiia_pryntsypu_neytralitetu_v_zovnishnij_politytsi_Irlandii_1937-2009_rr.pdf [in Ukrainian].
6. Konjuhova, S.V. (2023). Osoblivosti vidobrazhennya irlands'kogo nacional'no-vizvol'nogo ruhu v ukraïns'kij presi 1920–1930-h rr. [Features of the reflection of the Irish national liberation movement in the Ukrainian press of the 1920s–1930s]. *Istorychnyj zhurnal*, № 3, 47–62. URL: https://hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/3_2023/7 [in Ukrainian].
7. Fedoruk, Ya. (2014). Unrealized Project of the Irish Colonization of Ukraine in 1655. *Ukraine in Central-East Europe*. No. 14, 101–117 [in Ukrainian].
8. Ukraïna ta Irlandija pidpysaly Dorozhnyu kartu partnerstva do 2030 roku [Ukraine and Ireland signed the Partnership Roadmap until 2030]. (2025). *Jeuropejs'ka pravda*. 2 hrudnja. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/12/2/7226196/> [in Ukrainian].
9. Taoiseach Leo. Varadkar attending meeting of the EU-Western Balkans Summit & European Council in Brussels on 13, 14 & 15 December. *Department of the Taoiseach*. URL: <https://www.gov.ie/en/department-of-the-taoiseach/press-releases/taoiseach-leo-varadkar-attending-meeting-of-the-eu-western-balkans-summit-european-council-in-brussels-on-13-14-15-december/>.
10. Chernjav'ska, D. Bojeprypasy, posylennya ukraïns'kogo OPK, navchal'ni programy i vnesky v rozminuvannya: jak Islendija dopomagaje Ukraïni [Ammunition, strengthening of the Ukrainian defense industry, training programs and contributions to demining: how Iceland helps Ukraine]. *Diplomaticheskaja couriers*. URL: <https://dc.org.ua/news/boeprypasy-posylennya-ukrayinskogo-opk-navchalni-programy-i-vnesky-v-rozminuvannya-yak-islandiya-dopomagaе-ukrayini> [in Ukrainian].

DOI 10.31558/2617-0248.2026.11.13

УДК 327.8:322:796

СПОРТИВНА ДИПЛОМАТІЯ СВЯТОГО ПРЕСТОЛУ ЗА ПОНТИФІКАТУ ПАПИ ФРАНЦИСКА

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6645-8856>

Ощипок І. Ф., д. філос. з політології, доцент, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

У статті досліджується спортивна дипломатія Святого Престолу як новітній інструмент публічної дипломатії та реалізації політики м'якої сили, що набув особливої ваги за понтифікату Папи Франциска. Показано, що специфічний міжнародно-правовий статус Ватикану як мікродержави з обмеженими матеріальними ресурсами зумовлює використання нетрадиційних форм зовнішньополітичної діяльності, серед яких спорт став ефективним механізмом гуманітарного впливу, культурної комунікації та формування міжнародного іміджу. Обґрунтовано, що за керівництва Папи Франциска спортивна дипломатія була інституціоналізована через створення спеціалізованих структур, посилення міжвідомчої координації та розширення участі Святого Престолу у глобальних спортивних ініціативах і міжсекторальних програмах, спрямованих на миротворчість, інклюзію та соціальну згуртованість. Розкрито еволюцію культурної і спортивної

© Ощипок І. Ф., 2026